

NI4OS-Europe projekat

Evropski oblak
otvorene nauke (EOSC) i
naše mjesto u njemu

Otvorena nauka u Evropi

- Problem - Evropa zaostaje za SAD i Kinom u razvoju
- Budućnost zavisi od novih tehnologija i znanja
  - Ulaganje u istraživanje je jedini put
  - Kako riješiti problem izolovanih grupa i istraživača?
  - Kako omogućiti ponovnu upotrebu izlaza istraživanja?
- Rješenje je otvorena nauka
  - Dijeljenje i saradnja umjesto izolacije
  - Otvorena nauka je bolja nauka - "Čist račun - duga ljubav"
- Formalizovano kroz Horizon projekte
  - Zasnovano na dobrim iskustvima Geant mreže

- Šta je osnovna ideja?

Omogućiti evropskim naučnicima da u potpunosti iskoriste prednosti nauke vođene podacima

- Šta to znači u praksi?

1,7 miliona naučnika i preko 70 miliona profesionalaca u oblasti nauke i tehnologije na besplatan, jednostavan i efikasan način koriste napredno virtuelno okruženje za pohranu, upravljanje, analizu i ponovnu upotrebu podataka, bez obzira na granice naučnih disciplina ili država

- Šta je **zaista** osnovna ideja?

Omogućiti istraživačima da se posvete svom poslu bez potrebe da se bave računarima i infrastrukurama (osim ako im to nije posao)

- Šta to **zaista** znači u praksi?

Pojednostaviti pronalaženje potrebnih podataka, analiza, programa, servisa - idealno automatizovati do nivoa da nije potrebno gubiti vrijeme na razmišljanje o tome koji računari vrše izračunavanja ili gdje se zaista skladište podaci

OpenAIRE i FAIR podaci

- Findable Accessible Interoperable Reusable
  - Vidljivi - Dostupni - Interoperabilni - Višekratni podaci
  - Koriste standarde i identifikatore, opisani su metapodacima, znate kako doći do njih
- OpenAIRE - mreža otvorenih digitalnih repozitorijuma
- Za naučnike
  - olakšava pronalaženje kvalitetnih podataka
- Za operatore repozitorijuma
  - olakšava uključivanje u međunarodne tokove
- Cilj je omogućiti pristup svim izlazima iz projekata koje finansiraju evropske institucije

- **Naziv:** National Initiatives for Open Science in Europe
- **Akronim:** NI4OS-Europe (izgovara se “NIFOS”)
- **Poziv:** INFRAEOSC-05 (b)
Coordination of EOSC-relevant national initiatives across Europe and support to prospective EOSC service providers - Research and Innovation Actions
- **Broj granta:** 857645
- **Ukupan budžet:** 5.599.475,00 EUR
- **Učesnici:** 22 partnera iz 15 država

Partneri

1	National Infrastructures for Research and Technology SA	GRNET	Greece
2	Athena Research & Innovation Center	ATHENA	Greece
3	The Cyprus Institute	CYI	Cyprus
4	University of Cyprus	UCY	Cyprus
5	Institute of Information and Communication Technologies	IICT	Bulgaria
6	SRCE - University of Zagreb, University Computing Centre	SRCE	Croatia
7	Ruđer Bošković Institute	RBI	Croatia
8	Governmental Agency for IT Development	KIFU	Hungary
9	University of Debrecen	UD	Hungary
10	National Institute for Research and Development	ICI	Romania
11	Executive Agency for Higher Education, Research, Development and Innovation Funding	UEFISCD I	Romania
12	Academic and Research Network of Slovenia	ARNES	Slovenia
13	University of Maribor Library	UMUKM	Slovenia
14	Institute of Physics Belgrade	IPB	Serbia
15	University of Belgrade	UOB	Serbia
16	Albanian Academic Network - Interinstitutional ICT Research Centre	RASH	Albania
17	University of Banja Luka	UNI BL	Bosnia-Herzegovina
18	Ss. Cyril and Methodius University in Skopje	UKIM	Northern Macedonia
19	University of Montenegro, Faculty of Electrical Engineering	UOM	Montenegro
20	Research and Educational Networking Association of Moldova	RENAM	Republic of Moldova
21	Institute for Informatics and Automation of the Academy of Sciences of Armenia	IIAP	Armenia
22	Georgian Research and Educational Networking Association	GRENA	Georgia

Tri osnovna cilja projekta

1. Podrška razvoju i uključivanju inicijativa za otvorenu nauku u EOSC okvir

Univerzitet u Banjoj Luci uključen u EOSC

2. Širenje EOSC i FAIR principa u naučnim zajednicama

Uključeni u OpenAIRE projekat (dva NOAD-a u BiH)

3. Pružanje tehničke i organizacione pomoći u uključivanju postojećih i budućih servisa u EOSC

Osnovne aktivnosti u naredne dvije godine

Koga želimo da uključimo u EOSC

- Generički servisi
  - Od senzora, preko servera do superračunara
- Tematski servisi
  - Namjenske aplikacije za podršku istraživačima
  - Primjer: Sistem za klasifikaciju aero snimaka (ETFBL)
- Repozitorijumi
  - Podaci (rezultati istraživanja)
  - Digitalizacija (postojećih unosa, kulturnih dobara, ...)
  - Literatura, časopisi, konferencije, ...

- Promocija
  - Otvorena nauka
  - FAIR podaci i EOSC infrastruktura
  - Saradnja i uključivanje u druge EU projekte
- Rad sa korisnicima
  - Obuka za upotrebu dostupnih resursa
  - Obuka za upotrebu dostupnih servisa
- Rad sa operaterima
  - Put za uključivanje servisa u EOSC i repozitorijuma u OpenAIRE